

Biznesa augstskolas *Turība*
GADA BALVA
Brīvība. Uzņēmība. Kompetence.

Valdis Vanadziņš

Biznesa augstskolas *Turība*
GODA ABSOLVENTS
Tūrisma un viesmīlības nozarē

*Ja esmu uzstādījis mērķi,
es uz to eju līdz īstenoju*

Šajā gadā Biznesa augstskola *Turība* piešķir apbalvojumu GODA ABSOLVENTS četriem augstskolas absolventiem, tostarp Starptautiskā tūrisma fakultātes absolventam, viesnīcas *Pullman Riga Old Town* ģenerāldirektoram Valdim Vanadziņam, kuram piešķirts goda nosaukums Biznesa augstskolas *Turība* GODA ABSOLVENTS Tūrisma un viesmīlības nozarē.

Valdis Vanadziņš atceras savu studiju laiku kā vienu no labākajiem laikiem dzīvē, novērtējot augstskolā iegūtās zināšanas un MBA grādu. Valdis Vanadziņš ir strādājis un attīstījis vairāku lielu un zināmu viesnīcu darbību, kā arī bijis tiešsaistes naktsmītņu rezervācijas vietnes *booking.com* vadītājs Baltijas valstīs. Viņa darbs tūrisma un viesmīlības nozarē ir veicinājis ne tikai konkrētu viesnīcu attīstību, bet arī pieaugumu tautsaimniecībā kopumā.

20. aprīlī Jūs saņemsiet apbalvojumu Biznesa augstskolas *Turība* GODA ABSOLVENTS Tūrisma un viesmīlības nozarē. Kādas bija sajūtas, kad uzzinājāt, ka Jums piešķirts šis Goda nosaukums?

Varētu teikt, ka es par to uzzināju divas reizes. Man bija atvaļinājums, un pie vienas no manām bildēm, kas bija publicēta Facebook, pasniedzēja Ruta Žvals ierakstīja komentāru, ka man tiks piešķirts Goda absolventa nosaukums. Tajā brīdī man nebija īsti skaidrs, kas tas ir un par kādiem nopelniem man tiek piešķirts, bet, kad drīz pēc tam saņēmu arī e-pasta vēstuli un zvanu no augstskolas, bija skaidrs, ka varu ļoti lepoties, ka tieši man ir piešķirts šis nosaukums, jo nemaz tik daudzi augstskolas absolventi to vēl nav saņēmuši. Tas ir liels pagodinājums, un ir prieks, ka esmu novērtēts no augstskolas puses. Ikdienā vairs neesmu ļoti ciešā kontaktā ar augstskolu, tāpēc vēl jo vairāk tas bija negaidīts pārsteigums un prieks, ka mani atceras.

Kāpēc savulaik izvēlējāties studijas *Turībā*?

Izvērtējot piedāvājumu, sapratu, ka *Turības* piedāvātā profesionālā maģistra studiju programma tūrisma stratēģiskajā vadībā, kurā ir iespēja iegūt MBA grādu, ir vislabākais piedāvājums no Latvijas augstākās izglītības tirgū esošajiem, un tā uzskatu vēl joprojām. Iepriekš studēju Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas fakultātē, kur mana bakalaura darba vadītāja bija Maija Rozīte, kura ir arī *Turības* Tūrisma un viesmīlības katedras vadītāja un lektore. Tas, ka Maiju Rozīti jau asociēju kā savējo, bija tikai papildus pluss studijām *Turībā*. Uzsākt studijas mani virzīja arī tas, ka jau strādāju tūrisma nozarē un izjutu nepieciešamību sevi attīstīt un iegūt ne tikai praktiskas, bet arī akadēmiskas zināšanas, teorētisko bāzi tam, ar ko jau nodarbojos. Svarīgi bija arī tas, ka augstskolas

pasniedzēji bija praktiķi, jomas speciālisti un no viņiem varēja daudz mācīties. Studiju process kopumā bija ļoti patīkams un ērts. Arī vide un cilvēki augstskolā bija ļoti forši. Nevienam brīdi neesmu domājis, ka tajā brīdī vajadzēja izvēlēties ko citu – tas, ko sagaidīju no studijām, arī piepildījās. Kā jau lielākajai daļai cilvēku, arī man studiju laiks bija viens no labākajiem laikiem dzīvē, kad bija iespējams apvienot gan studijas, gan ballītes. Lai gan par tādu “īstu” studentu mani laikam nevar saukt, jo man nav bijuši nekādi studiju parādi, nesekmīgas atzīmes un akadēmiskais atvaļinājums. Savā ziņā biju apzinīgs students – godīgs pret sevi un savu laiku, jo, ja man ir uzstādīts mērķis, es uz to eju līdz īstenoju.

Vai ir kāds pasniedzējs, kurš īpaši palicis atmiņā?

Īpaši izcelt varētu Aldi Baumanī un Levu Kalvi, jo viņi bija pasniedzēji ar savu harizmu un ļoti nepieņemīgi. Arī Jāni Endziņu, kurš, tobrīd būdams Uzņēmumu reģistra galvenais valsts notārs, šķita ārkārtīgi vērtīgs pasniedzējs. Dažkārt ir tā, ka lietas, ko mācāmies, atceramies tikai līdz eksāmenam un, tiklīdz tas ir nokārtots, visu aizmirstam, bet pie šiem pasniedzējiem bija citādi. Varbūt uzreiz nevaru nosaukt formulas, bet man ir palicis prātā, kur to meklēt, kā to risināt un analizēt. Savukārt Maijas Rozītes loma visā manā studiju laikā ir bijusi nenovērtējama kā vienmēr uzticamai mentorei un koučam, kura palīdzējusi man attīstīties.

Kā jau lielākajai daļai cilvēku, arī man studiju laiks bija viens no labākajiem laikiem dzīvē, kad bija iespējams apvienot gan studijas, gan ballītes.

Pastāstiet par savu karjeras attīstību. Kā nonācāt līdz šim amatam?

Atskatoties uz savu karjeru, ir grūti pateikt, kā būtu bijis, ja es nebūtu sācis strādāt jau studiju laikā. 2. kursā sāku strādāt viesnīcas *Rīga* recepcijā un ar katru gadu uzdienējos arvien augstāk, pēc pāris gadiem nonākot jau pārdošanas un mārketinga daļā. Kopumā viesnīcā *Rīga* nostrādāju sešus ar pus gadus un tad aizgāju strādāt par pārdošanas un mārketinga nodaļas vadītāju Jūrmalas viesnīcā *Baltic Beach Hotel*. Tad nāca krīze, un piecvaigzņu viesnīcai Jūrmalā vairs neklājās tik labi kā iepriekš – tas atspoguļojās arī algā, un man nācās domāt, vai turēties pie šī amata un zināma statusa, ko tas piešķir, vai tomēr no tā atteikties un meklēt darba vietu, kur atalgojums par padarīto darbu sniedz vajadzīgo gandarījumu. Sakrīta tā, ka *booking.com* Austrijā meklēja menedžeri, kurš būtu atbildīgs par Baltijas valstīm, un es, ilgi nedomājot, izlēmu, ka tas ir tas, ko vēlos darīt, jo man uzreiz bija skaidrs, ko gribētu panākt, strādājot šajā kompānijā. Zināju, ka esmu spējis ievērojami palielināt vairāku viesnīcu apgrozījumu, mainot viņu komunikāciju un darbību interneta vidē, un iedomājos, ka es to pašu varētu izdarīt ar visām Baltijas naktsmītnēm, vairojot arī kopējo tautsaimniecības ieguvumu.

Mans sākotnēji uzstādītais mērķis piepildījās, un jau pēc pusotra gada man piedāvāja atvērt *booking.com* biroju Latvijā. Tas notika tāpēc, ka biju piesaistījis pietiekami daudz naktsmītnu, lai varētu atvērt biroju un piesaistīt vēl papildus cilvēkus darbam mūsu reģionā. Finanšu rādītāji bija spīdoši – piecu gadu laikā, ko nostrādāju *booking.com*, viņu peļņa no Baltijas reģiona palielinājās

11 reizes. Pirmajos gados šis pieaugums bija ļoti straujš, bet pēdējos gados, kad jau principā visas naktsmītnes bija pierēģistrētas šajā portālā, izskatījās, ka šis pieaugums sarūk, bet, ja tas tiek vērtēts absolūtos skaitļos, tad tas vienalga bija vismaz divreiz lielāks nekā tad, kad *booking.com* vēl mērķtiecīgi nekoncentrējās uz Baltijas tirgu. Tas bija ļoti labs periods manā profesionālajā dzīvē, bet, ņemot vērā, ka šis pieauguma līkne stabilizējās un bija atvērti arī Tallinas un Viļņas biroji, manu tālāko izaugsmi varēja nodrošināt iespēja doties tālāk, piemēram, uz Ķīnu vai Kanādu, bet, tā kā man jau bija pieredze, strādājot ārzemēs, zināju, ka man labāk patīk dzīvot un strādāt Latvijā. Pie apvāršņa parādījās *AccorHotels* ar jau esošu *Hotel Mercure Riga* un tajā laikā vēl būvniecības stadijā esošajām *Pullman Riga Old Town* un *Ibis Riga Centre Hotel*. Kļuva par *Hotel Mercure Riga* ģenerālmenedžeri un, kad tuvojās *Pullman Riga Old Town* atklāšana, nopietna konkursa kārtībā pretendēju uz šīs viesnīcas ģenerālmenedžera amatu, ko veiksmīgi arī izcīnīju, kas ir milzīgs gandarījums. Ir ļoti patīkami būt iesaistītam viesnīcas attīstībā jau no paša sākuma un redzēt, kā attīstās un pilnveidojas visi darbības procesi.

Kā aizrit Jūsu darba ikdiena? Kas ir grūtākais Jūsu darbā?

Atšķirībā no darba *booking.com*, esot *Pullman Riga Old Town* ģenerālmenedžera amatā, atbildība pret klientu, tas ir, viesi, ir daudz lielāka, jo *booking.com* gadījumā esam tikai starpnieki un mūsu uzdevums ir nodrošināt servisu viesnīcas rezervēšanai, bet šobrīd esmu atbildīgs par pašu galaproduktu, kas sevi ietver jau daudz vairāk. Nav svarīgi, vai cilvēks dodas atpūtas vai biznesa braucienā, viesnīca tajā laikā ir viņa mājas, un mums ir jārūpējas, lai no atbraukšanas brīža līdz pat aizbraukšanai viesis justos kā mājās un pat labāk. Šis darbs prasa būt tajā “iekšā” – to nevar to darīt pastarpināti. Ļoti daudz ir jābūt uz vietas viesnīcā, nereti arī brīvdienās un svētku dienās, taču tas nenozīmē darbu 24/7. Mans pienākums ir nodrošināt, lai visi procesi noritētu bez aizķeršanās un katram cilvēkam, kurš šeit strādā, būtu skaidrs savs uzdevums un atbildība. Grūtākais laikam ir panākt, lai cilvēki, kuri strādā uzņēmumā, ir komandas spēlētāji. Viens no galvenajiem menedžera uzdevumiem ir ielikt atbilstošus cilvēkus tā saucamajos *atslēgas* amatos, jo katram cilvēkam ir sava niša, kurā viņš būs ļoti labs, un menedžerim ir jāparedz katram atbilstošāka vieta.

Viesnīcas Latvijā ir eksporta produkts, un bizness lielākoties tiek balstīts uz atpūtas ceļojumiem, ne tik daudz uz darījumu tūrismu.

Strādājot tūrisma nozarē, bieži vien darbam nākas ziedot arī brīvdienas un svētku dienas. Kā pavadāt laiku, kuru veltāt atpūtai?

Man patīk ceļot un apmesties citās viesnīcās. Atpūšoties es noteikti nemeklēju trūkumus viesnīcā, kurā esmu apmeties – atvaļinājumā viesnīcu vairs neuzskatu par savu darba vietu un spēju no tā distancēties, jo, ja ceļoju, es to izbaudu. Šobrīd uzlaboju savu privāto dzīves telpu, tāpēc diezgan daudz brīvo laiku pavadu, darbojoties ar koku un veicot kādus apdares darbus, un tas man arī ļoti patīk. Vēl brīvajā laikā man patīk nodarboties ar sportu – basketbolu un kalnu slēpošanu.

Viesnīcas Pullman Riga Old Town atklāšana 2016. gada 2. septembrī

Vai latviešus kopumā var saukt par viesmīļiem?

Es nevaru novilkt stingru līniju un teikt, ka latvieši ir vai nav viesmīļīgi, jo ir tādi, kas ir ļoti empātiski un visādi citādi atbilstoši viesmīlības nozarei, bet tajā pašā laikā ir ļoti daudzi, kuriem šīs īpašības nepiemīt, bet kuri ir labi citā ziņā, un arī šādi cilvēki ir nepieciešami nozarei.

Kas ir tās problēmas, ko saskatāt tūrisma un viesmīlības nozarē? Vai redzat tām kādus risinājumus?

Kā vienu no problēmām varētu nosaukt to, ka mums nav iekšējais tirgus un mēs esam ļoti atkarīgi no ģeopolitiskās situācijas pasaulē. Latvija ir maza valsts, tāpēc vietējie neapmetas viesnīcās, jo katru dienu var izbraukāt no mājām uz darba vietu. Tas nav kā, piemēram, Polijā, kur 90% no visu viesnīcu klientiem ir paši poļi, savukārt pie mums vietējie iedzīvotāji sastāda tikai 12% no visa klientu loka, kas, protams, ir nesalīdzami mazāk. Viesnīcas Latvijā ir eksporta produkts, un bizness lielākoties tiek balstīts uz atpūtas ceļojumiem, ne tik daudz uz darījumu tūrisma. Mūsu viesnīca ir piecvaigžņu pērle Vecrīgā, un to nereti vēlas izbaudīt arī vietējie iedzīvotāji, rīdzinieki, taču katrai viesnīcai ir jādomā, kā atšķirties un piesaistīt sev aizvien jaunus klientus.

Vai Latvijā ir pietiekami daudz kvalificēta darba spēka?

Manuprāt, ikvienam uzņēmumam ir grūtības atrast darbiniekus, kuri būtu kvalificēti vai atbilstoši tam, kas no viņiem tiek sagaidīts, un es nerunāju tikai par vadītājiem, bet, piemēram, apkopējiem. Ir samērā daudz cilvēku bez darba, bet es nevaru atbildēt uz jautājumu, kāpēc notiek tā, ka daļa no viņiem pazūd un vairs pat nav sazvānāmi, vēl nesaņēmuši pirmo algu.

Kā vērtējat augstskolu un universitāšu līmeni, kas sagatavo tūrisma nozares speciālistus?

Cilvēkiem var būt bijušas ļoti labas sekmes augstskolā, bet ļoti bieži pietrūkst tieši praktiskās pieredzes, un viņi nespēj sevi realizēt reālajā darba vidē. Es gribētu teikt, ka galvenokārt panākumi būs atkarīgi no paša cilvēka, viņa ambīcijām, gatavības klausīties, mācīties, iedziļināties, analizēt, pielāgoties konkrētai darba videi un izpausties tajā. Diemžēl sarūgtina tas, ka nereti ir vērojama vienaldzība un ļoti zema atbildības sajūta pret veicamo darbu, bet ir arī ļoti proaktīvi jaunie darbinieki, kuri nebaidās uzņemties vadību un meklēt nestandarta risinājumus.

Nav svarīgi, vai cilvēks dodas atpūtas vai biznesa braucienā, viesnīca tajā laikā ir viņa mājas, un mums ir jārūpējas, lai no atbraukšanas brīža līdz pat aizbraukšanai viesis justos kā mājās un pat labāk.

Vai šī vienaldzība un zemā atbildības sajūta pret veicamo darbu ir novērojama tieši jaunajai paaudzei vai kopumā?

Ne tikai, bet ir gadījumi. To varētu skaidrot ar to, ka visi mūsdienās ir samērā nodrošināti, visiem ir pieejami telefoni, internets utt. Tas rada komforta sajūtu un reizē arī vienaldzību pret darbu. Bet to noteikti nevar teikt tā ļoti strikti, ir ļoti daudzi labu darbinieku tieši no jaunās paaudzes vidus.

Iepazīstinot jauniešus no *Grašu fonda* ar viesnīcas darbības aizkulisēm

Vai pats plānojat turpināt studijas? Varbūt kļūt par lektoru un apmācīt topošos specialistus?

Ik pa laikam domāju par studiju turpināšanu, bet pagaidām tas ir vēl tikai tādā ideju līmenī. Sprīžot pēc pasaules pieprasījuma, visticamāk izvēlētos studēt vēl vienā maģistrantūras programmā, kurā varu iegūt MBA grādu. Gribētos studēt ļoti intensīvā un konsolidētā studiju programmā, kas lielāko uzsvaru liktu uz biznesa vides analīzi un tās izmaiņām. Par doktorantūru nedomāju, jo, manuprāt, doktorantūra ir vairāk ieguldījums zinātnē kopumā, lai nodotu savas zināšanas tālāk, un šobrīd es sevi vairāk redzu tieši biznesa, ne akadēmiskajā vidē. Savulaik jau biju lektors *Turībā*, taču mani mocīja apziņa, ka es neesmu sagatavojies lekcijām tā, kā es to gribētu, jo tam ir vajadzīgs ļoti daudz laika. Man ļoti patika vadīt lekcijas un saņemt enerģiju no studentiem. Kopumā jutos diezgan labi, guvu gandarījumu un apstiprinājumu no studentu puses, ka manis vadītās lekcijas ir noderīgas un interesantas. Taču lektora darbs aizņem ļoti daudz laika, un to ir grūti savienot ar pamatdarbu.

Tas ir liels pagodinājums, un ir prieks, ka esmu novērtēts no augstskolas puses.